

Zgodnja

DANICA.

Katolišk cerkven list.

Danica izhaja vsak petek na celi polji, in velja po pošti za celo leto 4 gld. 60 kr., za pol leta 2 gld. 40 kr., za četert leta 1 gld. 30 kr. V tiskarnici sprejemana za leto 4 gold., za pol leta 2 gld., za četert leta 1 gl; ako zadene na ta dan praznik, izide Danica dan poprej.

Tečaj XXVIII.

V Ljubljani 25. sušca 1875.

List 13.

Koledar za naslednji teden.

Sušec. — Marc.

28. Nedelja. **Véliká noč.** *Vstajenje Odrešenika N. G. J. Kr.* Praznik vsih praznikov, ki ga je Gospod naredil. Evangelij: „Jezus vstane od smerti“. (Mark. 16.) *Častita Marija* z Mailliakovega, devica in potem vdova na Francoskem, je vse svoje premoženje ubogim razdelila, sama pa je v revšini z vso gorečnostjo Bogu služila. † 28. sušca 1411.

29. Ponedeljek **vélikonočni.** *Zapovedan praznik.* Sv. *Jona* in *Barahizij*, brata, sprič., p. lva žive vere v Kristusa, sta po mnogih mukah dosegla mučeriško krono, ko je bil Perzijanski kralj Sabor ukazal kristjane preganjati in moriti l. 326.

30. **Torek velikonočni.** *Sopraznik.* — Blaženi *Kvirin*, viši vojaški poveljnik (tribún), sprič., je bil od papeža Aleksandra, ki ga je v ječi varoval, z vso svojo deržino keršen, potem pa je bil pod cesarjem Hadrijanom sodniku Avrelijanu izdan. Ta grozoviti sodnik ukaže zavoljo spoznavanja keršanske vere mu jezik odrezati, ga ta tezo razpeti, mu noge in roke odsekati, poslednjič ga ob glavo djati.

Sv. *Zozim*, škof v Sirakuzah na Sicilijanskem, spoz., je bil sin bogatih in bogaboječih staršev, ki so ga že v njegovem sedmem letu peljali v meniški samostan sv. Lucije in ga Gospodu v službo darovali. Njegovo nedolžno serce je bilo vneto od ljubezni do Marije Device, katero je z vso gorečnostjo častil, in se njenemu varetvu priporočal. Njegovi spredniki v samostanu so ga postavili čuvaja na grobu svete Lucije. Nekega dne se ga loti dolgčas po starših, in silna želja, jih zopet viditi; toraj skrivši zbeži iz samostana, in domú teče. Se vé, da so ga pobožni starši posvarili, ker je brez privoljenja viših domú pritekel, in ga zopet peljejo v samostan. Po noči v spanji se mu prikaže sv. Lucija, in mu preti s šibo, mogočna Gospa v rudeči obleki pa prime za šibo in jo zadržuje s to pogojo, če Zozim obljubi, da ne bode nikoli več ubežal. Zozim to obljubi, in prikazen zgine. Odslej se vselej s sveto spoštljivostjo bliža grobu sv. Lucije, vse svoje dolžnosti v samostanu natanko dopolnuje, in v vsih čednostih vedno bolj popolnoma prihaja.

Ko je bil Zozim 30 lét star, umerje opat v samostanu. Pobožni škof Janez jim po Božjem naklonjenji izvoli brata Zozima za opata. Kmaló potem ga posveti v mašnika. Novi opat je samostan tako razumno vladal in svoje brate z lepim zgledom po potu samostanske popolnosti tako modro vodil, in si pri vsih toliko slavo pridobil, da po škofovi smerti je bil on za škofa izvo-

ljen. Toda ponižni opat ni hotel tega častitega, pa težkega bremena sprejeti, dokler mu niso papež zapovedali.

Zozim škof je vernim svoje škofije z gorečo besedo v pridigah in s svetim življenjem kazal pot v nebeško kraljestvo. Ker je pa dobro vedil, da je človek slaba, revna stvar, in da sam iz sebe nič ne premore, je veliko molil, in Boga pomoči prosil, zlasti pa je Mariji Devici, svoji ljubljeni Materi, sebe, svojo duhovšino in ljudstvo priporočal in izročal. Do ubozih je bil prav usmiljenega serca; vse, kar je imel, jim je razdelil. Bil je ponižnost sama: ni si pustil streči, raji je sam drugim stregel, kolikor mu je bilo moč. Svoj život je ostro pokoril, še v bolezní je ležal na terdi plahí iz ločja. Cesarjev dvornik Evpraksim ga je v bolezní obiskal, ter ga lepo prosil, naj si vsaj zdaj bolj mehko postelj privoši. Sveti škof mu je pa odgovoril: „Mehke postelje nisem vajen, mojemu životu se bolj kazen spodobi, kakor zložnost.“ Poslednjič se dvornikovim milim prošnjam vdá. Pa komaj se na mehko postelj vleže, že pokliče strežaje, rekoč: „Položite me na poprešnjo terdo postelj, to mehko blazino in odejo pa prodajte, da bote imeli kaj za uboge.“ Nekaj dni po tem ga dvornik zopet obiše in ga vidi na terdi postelji in bil je tega silno žalosten. Škof pa mu reče: „Moj sin! ti ne veš, kako lahko na tej postelji ležim.“ Poslednjič je Bog tega svojega zvestega služabnika v njegovi sivi starosti k sebi poklical 30. sušca 1058.

Vodilo sv. škofa Zozima je pač bil zgled in uk svetega Pavla, ko piše: „Tarem svoje telo, in ga v sužnjost devam, da, ko druge učim, sam ne bom zaveržen“. (I. Kor. 9, 27) — Če je sv. Pavel in za njim sv. Zozim pri vsih svojih posebnih gnadah, ki jih je bil prejel, potrebno spoznal svoje telo mertviti in berzdati; kdo se smé nadjati, da bo keršansko živel in se zveličal, če mehkužno, slastno živi in svojemu telesu vse dovoli? — „Kteri so Kristusovi (njegovi pravi učenci), so svoje meso križali z grehí in željami vred“. (Gal. 5, 24.)

31. **Sreda** po veliki noči. Sv. *Balbina*, devica, Rimljanka, hči blaženega Kvirina sprič. (glej 30. sušca), je bila od sv. Aleksandra papeža keršena, in ko je bila svet premagala, in ték svojega življenja dokončala, je bila zraven svojega očeta pokopana.

Mali traven. April.

1. **Četertek** po veliki noči. Sv. *Hugon*, škof v Grenoblji na Francoskem, je težko škofijsko breme z veliko težavo nosil 52 lét — do 80 l. svoje starosti. † 1. apr. 1132, med svetnike prištet 1134.

2. **Petek** po veliki noči. Sv. *Frančišk Pavljan*, začetnik reda manjših bratov, rojen 1438 v Pavli, maj-

hnem mestu na Laškem. Bil je velik čudodelnik. † v 81. letu svojega življenja 2. aprila 1504.

3. **Sabota po veliki noči.** *Ss. Agapa, Kijonija in Trena*, sestre in spričevavke, so bile pod grozovitim cesarjem Dioklecijanom umorjene 3. apr. 304.

Za sveto leto.

(Konec.)

Iz pastirskega lista Sekovskega škofa — konec. — Molitve za sveto leto po cerkvah se opravljajo „v namen sv. Očeta za razširjanje in poviševanje sv. katoliške Cerkve in apostoljskega Sedeža, za zatrenje krivoverstev in spreobrnjenje zmotenih, za mir in edinstvo vsega keršanskega ljudstva“.

Mil. škof Sekovski so tudi tistim, ki se misijonov vdeležujejo, zmanjšali število cerkvenih obiskovanj. Kolikorkrat namreč je kdo pri dveh misijonskih pridigah in pri tej priliki moli 5 očenášev in čišćenarij, mu to velja za obiševanje štirih cerkev enega dneva.

O redu, kako naj se opravila za pridobljenje zverstujejo, ni nič predloženo. Zamoreš torej *ss. zakramente* prejeti pred obiskovanjem cerkev, ali potlej, ali *vmés*. Neogibno potrebno pa je, da je človek v gnadi Božji pri dopolnjenji zadnjega opravila, brez tega ne more dobiti odpustka.

Za take, ki so v resnici zadržani vse naložene opravila za sv. leto čisto dopolniti, so sv. Oče dali več prilajševanj. Namreč:

a) Popotni ljudje smejo zapovedane opravila nekaj v eni, nekaj v drugi škofiji ali fari tiste škofije opraviti, ako je sveto leto v obeh krajih oznanjeno. In ako bi bili zadržani, bi zamogli še celo po dokončanji sv. leta odpustek zadobiti, ako *ss. zakramente* prejmejo in glavno cerkev svojega kraja tolikrat obišejo, da število dopolnijo.

b) Kteri ne morejo cerkev obiskovati, kakor nune, bolniki, jetniki, ali kakor koli zadržani, za take (Sekovski škof) spovednike svoje škofije pooblaščujejo, da jih obiskovanj cerkev rešijo in jim kako drago pobožno ali dobrodelno opravilo naložijo.

c) To oblast dajejo spovednikom tudi za otroke, ki niso še opravili prvega sv. Obhajila, ter jih smejo, ako je treba, od obiskovanj cerkev odvezati in jim Obhajilo in tudi z drugimi pobožnimi opravili zamenjati.

d) Za tiste, ki so opravila sv. leta pričeli, pa umerjajo pred njih dopolnjenjem, je po naznanilu sv. Očeta za zadobijenje tega odpustka zadosti, da vredno prejmejo pred smertjo *ss. zakramente*.

Vsim spovednikom so v prid spovedovancev podeljene velike pravice. Skorej od vsih cerkvenih kazni zamorejo odvezati celo od tistih, ki so sicer škofom ali papežu pridržane. Tudi smejo skorej vse obljube v druge dobre dela spreminjati, ako to dobri varoki tirjajo. Te posebne pooblastila pa zamorejo rabiti le pri tistih spovednicah, ki si prizadevajo milost sv. leta se vdeležiti, in v tisti spovedi, ki je za sv. leto, tedaj le samo enkrat za ravno tistega spovedenca.

„Zdaj pa, ljubljani v Gospodu! Čas milosti je pričel, kakoršnega je prav malo izmed nas kdaj doživel in ga morebiti nobeden nas več doživel ne bo. Obrnimo si ga v prid goreče in iz celega serca! Že dolgo zdihujemo v Babilonu, to se pravi, pod zaslužnimi šibami Božjimi. Tu nam Bog po sv. Očetu piše veliko tolažilno pismo, s katerim nam ne oznanuje novega strahovanja, ampak odpušanje in mir in srečen izid nadloge: „Jest vem svoje misli, ki jih imam za vas odmenjene, niso misli za strahovanje, ampak za

mir!“ Išite me iz celega serca, takó me bodete spet našli kakor svojega Očeta, svojega Odrešenika, svojega Zveličarja na vekomaj.

Pa kaj se pravi: Boga s celega serca iskati? Pravi se: resnično pokoro delati! pokora, druge poti ni, po kateri bi se moglo priti iz pravičnih strahovanj k zveličanju in k miru! „Delajte pokoro! zakaj nebeško kraljestvo se je približalo!“ to je bila prva beseda in celi obseg oznanovanja sv. Janeza Kerstnika; delajte pokoro! je bila zopet prva beseda v pridigi Jezusa Kristusa samega; delajte pokoro — prva beseda apostelnov. (Mat. 3, 2 in 4, 17; Mark. 6, 12.) Pokora je potrebna za vsacega posameznega, zakaj vsak gre v večnost in ne more nobenega družega zavetnika in zagovornika seboj vzeti, razen le svoje spreobrnjenje in svoje dobre dela. In koliko, koliko jih bo tje prestopilo že v teku tega milostnega časa! Pokora je pa tudi potrebna za vse narode. Tem posebej velja beseda Gospodova nad Jeruzalemom izrečena: „O da bi ti vender spoznalo, kar ti je v mir, in sicer v tih tvojih dnevih velikega sv. leta!“

Vsak čas sprejme Bog prave spokornike v svojo milost; priti pa do prave spokornosti ni boljsega časa, kakor leto milosti, kakor ga zdaj imamo. Zakaj to je leto vesoljnega pomiloščenja, velikega odpušenja, katero je Bog dal grešnikom oklicati itd.

Toda strašno bi bilo pa tudi, ako bi kdo celo v tem milostnem času še terdovraten ostal! Nobena milost, ki jo Bog ponuja, ne more ostati brez nasledkov; ali prinese nasledek zveličanja v tistem, kateri si jo v prid oberne, ali pa obrodi nasledek prekletstva v tistem, kateri jo od sebe odbija. Zakaj nasprotvanje zoper tako velike valove milosti od Boga in zoper tolike pripomočke sv. Cerkve ima v sebi čeli klopčič grehov zoper sv. Duha. Zato govori sv. Duh: „Danes, ko slišite glas Božji, ne zaterdite svojih serc“ itd.

Da se take zakerknenja in grehi zoper sv. Duha, tolika nesreča za vso večnost odvrta, bodi ta milostni čas veliko misijonsko leto za vesoljni svet. Precej naj se na to misli, da povsod, kjer je moč, naj se napravijo pravi misijoni in k temu naj se izvoli naj pripravniši čas. Kjer to ne more biti, naj se misijonom podobno dela, ter naj si duhovni pastirji pri tem zaporedoma med seboj pomagajo. Verniki ne le da se, kar je moč, vdeležujejo, temuč naj tudi po svoji moči pripomorejo, da se tudi dragi vdeležujejo in posvečujejo. Taka pripomoč je prav zaslužno apostoljsko delo in obrodi primerno plačilo in blagoslov od Boga itd.

Cretlice,

posvečene Naši ljubi Gospej presvetege Serca.

(Dajje.)

VI. Zakaj naj se Mariji sami sebe čisto posvetimo.

Ako si, ljuba duša! pazljivo me spremljevala, ko sem razložil bistvo te naše službe, moraš za njo se tudi že vneti, in brez odlašanja boš pričela to preimnitno in toliko zasluživno vajo, s katero se Naši ljubi Gospej popolnoma darujemo, da bi toliko vrednejši, toliko zvestejši služili Jezusu, ki je naš Bog in naše vse. — Da pa podpiramo našo človeško slabost, hočem opisati še nekatere nagibe, ki nas morajo predramiti in spodbuditi, da premagamo vnečarnost in se ne ustrašimo v to potrebnega darovanja, da ne ostanemo pri ničkoristnih skl-pih ali nekterih zaspanih dobrih zdih-ljeh, ampak da se precej in serčno dela primemo.

1. Pred vsem prevdarimo, kako pravično in koristno vsacemu kristjanu je, ako se vsega daruje presveti Devici, da bi popolnisi služil Jezusu Kristusu.

Glej in premišljuj, pa globoko si v serce vtisni, ljuba duša! kako se je ta Bog in učenik sam ponižal, da je bil v naročji preblazene Device kakor jetnik ljubeznjiv suženj; še več, celih trideset let ji je ves podložen in ves pokoren. Človeški duh steril in se nekako zgubi, ako resnobno premišluje, da se je včlovečena modrost človeškemu rodu izvolila dati po Mariji, ne pa neposrednje, kar bi bila lahko storila. Jezus ni hotel priti na ta svet, kakor popolnoma odrasen, od vseh neodvisen človek, ampak kakor ubogo majhno dete, ki je vse navezано na skerbi in izrejo svoje svete Matere. Ker je on imel le edino in neskončno to željo, da bi poveljal Očeta in rešil ljudi, mar njegova neskončna modrost ni imela sto in sto potov in pripomočkov, s katerimi bi bil lahko ta svoj namen dosegel? Ko si je pa izvolil edino to sredstvo, edino to pot, in ne nobene druge, da je svoj namen dosegel, da se je namreč v vseh rečeh podvergel presveti Devici, ne le svojih prvih osem, deset ali petnajst let, ampak celih trideset lét; — mar potem takem ni to sredstvo naj popolnisi, ta pot naj krajši? Gotovo je; in Jezus je v tem času svoje pokoršine in navezanosti od preblazene Device Marije svojemu nebeškemu Očetu več časti skazal, kakor če bi bil vseh teh trideset lét le čudeže delal, po vsi zemlji pridigal in vse ljudi spreobernal. O kako tudi mi Boga poveljujemo, ako se po Jezusovem zgledu popolnoma podveržemo Mariji, njegovi presveti Materi!

Ker imamo toraj tako očiten, vsemu svetu dobro znan zgled, moremo li tako nespametni biti, da bi iskali drozega, češ popolnšega ali krajšega sredstva, Boga slaviti, kakor je, da se Mariji po zgledu njenega božjega Sina izročimo in vdamo? Nikakor Marije pogrešati ne smemo: ne moremo; sej jo je izvolila potrebovati sv. Trojica sama, kar sem že omenil. Bog Oče ni dal in ne daje svojega Sina kakor le po Mariji, in tudi svoje gnade deli le po njej. Bog Sin je bil svetu dan le po njej. Tudi svoje zasluženje in svoje čednosti po njej. Bog, ki vé, da mi nismo vredni, da bi njegove milosti naravnost od njega prejeli, jih daje Mariji, da po njej mi zadobimo, kar nam dati hoče; je pa tudi ravno s tem češen, da prejema po Marijinih rokah hvaležnost, čast in ljubezen, kar smo mu za te dobrote dolžni. Pravično je toraj, da posnemamo dejanje Božje, da milost gre k svojemu začetniku po tistem viru nazaj, po katerem k nam prihaja, uči sv. Bernard.

In ravno to je namen tega našega opravila. Mi darujemo in posvetimo vse, kar smo in kar imamo, preblazeni Devici Mariji, da Gospod Bog po njenem posredovanju prejema čast in zahvalo, katero smo njemu dolžni. S tem spoznamo, da smo sami nevredni, nezmožni, da bi se bližali njegovemu neskončnemu veličastvu, in zato se poslužimo priprošnje preblazene Device. To je pa ravno velika ponižnost katero Bog zmed vseh čednost naj bolj ljubi. Duša, ki se povzdiguje, ponižuje Boga, kolikor je na nji; ponižna pa povzdiguje Boga. Bog se pa napuhnjenemu ustavlja, ponižnemu pa daje svoje milosti. Ako se ti sam ponižáš, spoznaš, da nisi vreden, da bi se mu bližal, pred njega stopil; potem se Bog poniža, da pride k tebi, ima nad teboj svoje dopadajenje ter te povikša. Bog čez vse ljubi ponižnost serca. In ravno k tej ponižnosti nas veže to naše posebno češenje, ki nas uči, da se k Mariji zatekajmo, se njene priprošnje poslužujmo, kedar hočemo pred Boga stopiti, ali z njim govoriti, ga kaj prositi, se z njim skleniti ali se njemu posvetiti. (Dalje nasl.)

Pastirski list škofa Paderbornskega.

(O prihodu iz pruske ječe.)

(Dalje.)

Osmič, verujem, da vera sama ne opraviči in ne zveliča; da se moram marveč na svoje opravičenje, t. j. na odpuščanje grehov, kateri so nam odpušeni pri sv. kerstu, sicer pri sv. pokori, ne le pripravljati s tem, da tudi sam prosto delam z zadobljenimi gnadami (s tem da verujem, upam, svoje grehe obžalujem in Boga ljubiti pričenjam), temuč da moram tudi po opravičenju (po zadobljenem odpušanju grehov) pravičnost, katera se z vsacim smertnim grehom zopet zgubi, z molitvijo in dobrimi deli, s spolnovanjem Božjih in cerkvenih zapoved, v sebi ohraniti in množiti in si za nebesa nabirati dobrih del; da moram zlasti biti v molitvi zvest in stanoviten, da mi bo Bog dal gnado stanovitosti do konca, ker le tisti, ki so v pravičnosti in ljubezni do Boga do konca stanovitni, bodo zveličani.

Devetič, verujem, da je Jezus Kristus vstanovil vidno Cerkev, da je zročil vladarstvo te cerkve Petru, kot poglavarju, in drugim aposteljnom, ki so bili Petru podložni. Verujem, da je tudi hotel in zapovedal, da se ta oblast duhovske vlade, katero je dal Petru in drugim njemu podložnim aposteljnom, zmiraj dalje in dalje na njih naslednika nepoškedovana prešeljuje do konca sveta.

Verujem torej, da rimska katoliška Cerkev, katero vlada rimski papež, kot naslednik sv. Petra in katoliški škofje, ki so v zvezi z rimskim papežem, je edine prava cerkev Jezusa Kristusa, zunaj ktere ni zveličanja. Verujem, da je Jezus Kristus tej svoji Cerkvi postavil nezmotljivo učeništvo, in da ga je zročil papežu, ki ga je postavil, in njemu podložnim katoliškim škofom. Naj že tedaj vsi katoliški škofje skupno s svojim poglavarjem, rimskim papežem, n. pr. v vesoljnem zboru zbrani, ali pa poglavar Cerkve, rimski papež, sam, s Petrovega prestola izreče končno veljavno razločbo in rabsodbo, ki zadeva keršanski verski ali djanski nauk: verujem, da je taka učilniška razločba ali rabsodba po višji pomoči, katero je Bog svoji Cerkvi obljubil, nezmotljivo resnična in da je v resnici zapopadena v obeh virih spoznanja zveličavnega nauka v sv. pismu ali v božjem izročilu.

Verujem, da z oblastjo ključev in z oblastjo skrivnosti deliti je dal Jezus Kristus Cerkvi tudi moč odpustke deliti in da so odpustki keršanskemu ljudstvu zveličavni.

Verujem, da je Jezus Kristus vstanovil Cerkev kot samostalno in popolno, v njeni oblasti čisto prosto in nenavezано družbo, in da jo je oskerbel z lastno natančno vravnano vstavo in s posebnimi oblastmi in pravicami; da torej vsako seganje v to od Boga vravnano vstavo sv. Cerkve, vsako žaljenje njenih izvirno lastnih pravic je napad na božjo naredbo samo, ter je djansko tajeenje, da keršanstvo je božje vstanovljenje. V poganstvu, ko vrednost in pravice človeške duše še niso bile prišle do veljave, ste bile svetna in duhovska oblast med seboj zmešani; Jezus Kristus pa, ki je odkupil našo neumerjočo dušo s svojo drago kervjo, ki mu je ena sama neumerjoča duša večji cene, kakor ves svet, je vstanovil za duše samostalno kraljestvo, kraljestvo, ki je na tem svetu, pa ne iz tega sveta in zato tudi neodvisno od poglavarjev sveta; ker nasprotno je očitno rekel: Dajte cesarju, kar je cesarjevega, in dajte Bogu, kar je Božjega.

Verujem, da Cerkev Jezusa Kristusa, ki je zidana na skalo sv. Petra, ni odložena samo za sto lét, za tisoč lét, ampak za vse čase. Verujem, da se ona v svojem

bistvu nikoli ne more premeniti, da je peklena vrata nikoli ne morejo zmagati.

Desetič, verujem v občestvo svetnikov; posebno v občestvo, ki ga ima vojskovavna cerkev na zemlji z zmagovavno cerkvijo v nebesih in s terpečo v vicah. Verujem, da se občestvo vojskovavne in zmagovavne Cerkve posebno v tem razodeva, da Svetniki v nebesih, kakor tudi sveti angelji in posebno naši sveti angelji varhi pred tronom Božjim v usmiljeni ljubezni za nas prosijo; da jih moramo od svoje strani za vspešno prošnjo na pomoč klicati, da jim moramo kot popolnim prijateljem in služabnikom Božjim posebno čast skazovati in to čestjenje tudi obračati na njih svetinje (ostanke) in podobe. Kot Kraljico vsih angeljev in svetnikov pa ljubimo in častimo posebno brez madeža spočeto Devico in Mater Božjo, Marijo; vendar pa s čestjenjem, katero skazujemo Svetnikom in Kraljici vsih Svetnikov, njih ne molimo, ker moliti gre le Boga samega, pa nobene še tako visoko povzdignjene stvari.

Svoje občestvo s terpečo cerkvijo pa kažemo s tem, da ubogim dušam v vicah pomagamo z molitvijo, z dobrimi deli in posebno z daritvijo presvete maše, jim pospešujemo odrešenje, ker še niso čisto očišcene in ne zmožne Boga gledati, čeravno so šle iz tega sveta v stanu gnade Božje (imajo na sebi namreč še odpustljive grehe, ali pa še niso prestale časnih kazni za dolg odpušenih velikih grehov).

Enajstič, verujem v vstajenje života in v dvojno sodbo, v posebno, ki je precej po smerti, in v vesoljno, katero bo imel Jezus Kristus konec sveta, ko bo v častljivosti zopet prišel.

Dvanajstič, verujem, da pravični, ki so umerli v stanu gnade Božje, pojdejo v večno veselje v nebesa, in da hudobni, ki niso umerli v stanu gnade, pojdejo v večno trpljenje v pekel.

Vidite, predragi verniki, to so resnice, katere pravoverni kristjan trdno in neprestrašeno veruje, ne kakor da bi jih razumel ali zapopadel, ampak zato, ker jih je učil Jezus Kristus, večna resnica, in ker jih nam sv. rimsko-katoliška Cerkev kot od Boga razodete verovati veleva. Te resnice se zareče svetijo in leskečejo po vsem katoliškem svetu. Zoper te resnice ne opravijo nič ne svetna ne peklena oblast. Ne dajo se ne upogniti ne streti. Prej bi prešlo nebo in zemlja, kakor da bi tudi le ena čerka njih prešla. Se vé, da mnogim novim judom in novim paganom sedanjega časa so te resnice pobujšanje ali nespamet, kakor judom in paganom ob času sv. apostelja Pavla. Toda vsi, kateri te resnice zametavajo, psujejo, zasramujejo, bodo enkrat po ravno teh resnicah sojeni. Z dihom svojih božjih ust, iz katerih so izhajale nekdanj te resnice, bo Kristus enkrat pokončal zasramovavce in skrunivce teh resnic. Nam pa so te resnice naj viši modrost in moč Božja, naše tolažilo in naše veselje so, naša moč in naša krepost, naša zmaga in naš ponos, naš naj večji zaklad so in naše vse. Vsaka teh resnic posebej nam je drag biser, katerega ne stavimo na prodaj za vse kraljestva sveta, in za katero, ako bi bilo treba, damo kri in premoženje.

Za te resnice torej še po večji pravici kakor za une, ki jih je po Božjem povelji govoril Mojzes, velja opominjanje, dano izraelskemu ljudstvu: „Te besede“, se bere v petih bukvah Mojzesovih, „naj bodo v tvojem srcu. In ti jih pripoveduj svojim otrokom, in jih premišluj, ko sediš v svoji hiši in ko si na potu; če se uležeš k počitku in ko vstaneš. In naveži si jih ko znamenja na roko in jih imej pred očmi. In zapiši si jih na podvoj in na duri svoje hiše!“ (5. Mojz. 6, 6—10.)

(Dalje nastl.)

K a č a.

Versko-zgodovinska razprava.

(Dalje.)

„Kača pa je bila naj bolj zvita med vsemi živalmi, ktere je Gospod Bog vstvaril na zemlji. Gen. III. 1.

In reče Bog kači: „Ker si to storila, si prokleta med vsemi živalmi na zemlji.“ Gen. III. 14.

Pa to strahovito svetišče kače ni bilo edino v Egiptu. V tej nesrečni deželi, prvotnem domu malikovavstva, so vse kače častili ali v templu ali domu. Kakor v Babilonu, tako so v Egiptu kačo skerbno redili, častili, in se ž njo posvetovali. Nekatere so po hišah častili, jih radi vidili in vabili, da z njimi skup jedó. „Nikjer“, pravi Philarchus, „se ni kača tako goreče častila, kakor v Egiptu“. „Kipi bogov“ (malikov), piše Diodor Sicilski, so bili s kačami kinčani, v znamenje njih božanstva; geslo kraljevo je bilo s kačo ovito, v znamenje kraljeve oblasti, kape (malikovavskih) duhovnov v znamenje njih posvečenja. Posebno so s kačami odlikovali kip boginje Izis-e; zvali so jih *termutis* in so jih ko svete častili. Po misli Egipčanov so bile one kače neumerljive, prijateljice pravičnih in sovražnice hudobnih. Slehern tempelj je imel v podzemeljskem kotičku takšne kače, ktere so hranili z govejim lojem. (Aelian de nat. an. l. X. c. 31.)

Cerkveni učenik sv. Klemen Aleksandrijski kaj natanko pripoveduje: „templi egipčanski, z velikanskimi stebri in dvoranami, so res veličastni in krasni; dvori s stebri kamnitimi, dragocen v raznih barvah se leskeči marmor, ki zidove kinča, se kaj lepó podá. Svetišča se bliše v zlatu in srebru, jantaru in biserih indijskih in etijopskih; vsi so obvešeni s preprogami z zlatom pretkanimi. Pa, ako stopimo v tempelj ter iščemo kip boga malika, nam pride naproti kak pastofor, ali strežnik v tempeljni z resnim obrazom ter prepevajoč v egipčanskem jeziku *pitan* (sveto pesem) odgerne zastor, kakor da će boga pokazati. Pa kaj vidiš? Mačko, krokodila, kačo! Prakaže se bog egipčanski, gerda ostudna žival, ki se valja na purpurnem pogrinjalu.“ (Champollion. Panth. Egypt. l. II. p. 4.)

Kakor sporočuje že omenjeni Aelian je bil glavni malik bodisi mačka, kozel ali krokodil, vselej v družbi mnogih kač. Egipt se torej po pravici smé imenovati dežela kače. Tu je kraljevala v javnem in družinskem življenju s tako močjó, da jo k sreči mi kristjani še prav umeti ne moremo.

Dokazano je, da poganstvo zahodnih krajev in dežel ima korenine v izhodnjem, torej se ni čuditi, da to častjenje kače nahajamo na Gerškem, v Italiji in celo pri severnih narodih. In kako je to častjenje, mili Bog! Pri pustnih veseljih, pravi isti S. Klemen, in slovesnih obhodih (procesijah) na čast maliku Baku (slovenskemu Kurentu) tergajo duhovni poganski, zdivjani kakor bi jih seršen pičil, še migajoče kosce mesa, se ovijajo s kačami ter z neznanskim krikom vpijejo: Eva! — Evo kličejo, ki je nesrečno perva se udala zmoti. Posebno sveta je kača pri takih pustnih obhodih, ki je pred skrivnostno bila posvečena. Ako pa iščemo natančni pomen besede „Eva“, najdemo, da izgovorjena Heva znači žensko kačo. V arabskem je „Hava“ Eva, „haja“ pa kača. (Clem. A. cohort ad gentes c. II.). Ker pa pod milim nebom nič novega ni in satanova vera vedno isto name-rava, smemo trditi, da mlade deklice, ki so v starih poganskih časih prišle v zvezo s kačo, so s tem obredom ravno tako postale nje strežnice duhovnice, kakor se to dandanes godi pri častivcih fetiša (malika) kače v Afriki.

Iz strahovitih ostudnosti svet vidi, kako globoko je satan poganske narode zavlekel, ter ima nagibe, da s toliko večo zahvalo ljubi včlovečeno Besedo Božjo in od nje postavljeno sv. Cerkev.

(Dalje sledi.)

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Ljubljane. Laški in pruski vladni framasoni se boje zopet dogovarjajo o volitvi prihodnjega papeža; boje hočejo zahtevati, da prihodnji papež, predno bode veljavnost njegove volitve priznana (Od koga? Od Bismarcka in Garibalda?), mora dati nekaka poročstva, da se ne bode mešal v notranje politiške reči kake tuje države, kakor sedaj (?). — Farizejska nespamet! Kdo si more bolj nespremišljeno v tuje notranje zadeve misliti, kot je ravno mešanje krivovercev in brezvercev v volitev katoliškega papeža, in sicer takega papeža, ki je oropan vsega posvetnega vladarstva, — o nasledniku takemu papežu, ki še živi? Ali mislijo ti framasoni tega papeža, ki je že tako v ječi, še umoriti, ko vedno čestnjajo in o volitvi njegovega naslednika govoré?

Med takim barantanjem sovražnikov za Kristusovo obleko pa svet ima zopet občudovati imenitno pismo sv. Očeta kakor odgovor nemškim škofom na njihov preslavni protest zoper Bismarkovo vtikanje v volitev namestnika Kristusovega. Brali smo že marsiktero pohvalo sv. Očeta, pa tako navdušene ne kmali, kakor je ta do nemških škofov. Sv. Oče pravijo:

„Prečudna stanovitnost, ki se v vojski za brambo resnice, pravice in Cerkvinih pravic ne boji ne jeze mogočnih, ne njih žuganj, ne zgube dobrót, celo ne pregnanstva, ječe, smerti — le-tá je preslavljala Kristusovo Cerkev v nekdanjih stoletjih, bla je pa tudi pozneje njena čast: to svitlo skazuje, da samo v tej nepretresljivosti je prava in plemenita prostost itd. To čast sv. Cerkve ste Vi, častiti Bratje, poterdili s tim, da ste pojasnili pomen sklepov Vatikanskega zbora... Nato pravijo, da nadalje po razglašeni okrožnici škofovski ne bodo mogli verniki zapeljani biti k lažnjivim zapopadkom o volitvi novega papeža, ne bo se s sovražljivim tolmačenjem dajala prilika zavirati svobodno volitev Kristusovega namestnika. Ker so nekteri časnikarji terdili, da škofje koncilskih sklepov niso prav tolmačili, zato pravijo sv. Oče: „Vaše pojasnjenje razlaga pravo katoliško vero in z njo nauk sv. cerkvenega zbora“. Vsak dobromisleči zdaj lahko prevede, da v sklepkih, ktere sovražniki napadajo, ni nič novega, nič takega, kar bi spreminjalo sedanje razmere, ali kar bi moglo dajati kako pretvezo, da bi se Cerkev še bolj zatirala ali pa se pripravljale pritežnosti za novo papeževo volitev. Tehtno je tudi zaterjenje in poterjenje škofovskih besed: „da le sama sv. Cerkev ima razsoditi, če je spolnjena volitev novega papeža veljavna“.

Šmarince „Naše ljube Gospé presv. Jezusovega Serca“ v založbi g. H. Ničmana pridejo na svitlo perve dni mal. travna. Pripravne imajo biti bukvice tudi za druge letne čase. Obsegale bodo, kakor slišimo, razun vsakdanjih premišljevanj tudi prigodbe, zglede, razlaganje razširjevanja bratovšine „N. lj. Gospé“ itd. Spisal jih je g. J. Dolenc. Omenimo naj o tej priliki, da samo mesca sušca jih je pristopilo v to molitveno bratovšino 2400, in uslišanja molitve na Marijno priprošnje se tudi pri nas godé pogosto. Ni čudo, da se tako močno razširja; eden gg. duh. pasturjev nam je pravil, da vsi od pervega do zadnjega, mali in veliki, so v njegovi duhovnjiki zapisani ter posebno goreče molijo. Molitev je res dandanašnji silo potrebna.

Častitljivi mornar.

So skriti solnčni žarki,
Buči vihar strašan:
Mornar pa čuje v barki,
Je starček prav serčán,
Voditi vé kermilo,
On zmote ne pozná, —
Ima zagotovilo
Pomoči iz nebá.

Tiščijo barko sômi,
Protivši ji pogin, —
Zastonj jih jeza lomí,
Nevapešen je njih čin. —
Mornar in pomočniki
Edini med seboj,
Če tudi le jetniki,
Odbijejo vsak roj.

Mornár je starček sveti,
Ga vodi božja moč,
Ne more ga podreti
Sovrag napadajoč;
Tolaži ga beseda:
„Bom z vami, bom s teboj;
Zastonj peklena čeda
Napada čolnič moj!“

Zastonj je vse borjenje,
Sovragov vsak naskok
Na barko: je življenje
Mornarja nam porok.
Zastonj jo zmaj oblega
S pekleno vso močjó,
„Non possumus“ razlega
Iz barke se, in bo! —

Ni treba skor jasni,
Kdo barka, kdo mornar?
Je Cerkev, — prečastiti
Pij slavni nje vladár,
So sômi maščevalni,
Imajo ki okus
Jo tretí — liberalni —
Laži: Lah, Švicar, Prus.

Al bode Bog pripustil
Še dolgo ljuti boj? —
Al kmalo bo izustil:
„Vihar potihni, stoj“?
Ne vém kedaj, — gotovo
Pa vničil bo pošast,
Dal Piju zmago novo,
Dal cerkvi cvetno rast.

Bo mir. — In solnčni žarki
Obdali bodo spet
Mornarja — pred Bismarcki
Za veke bo otét.
In barka bo svobodno
Imela zopet ték,
Bo Cerkev rastla plodno,
Da pride zadnji vék.

Prosimo serčno, vérni!
Gospoda vsih dobrót,
Derhali da prešérni
Zastavi skoraj pót.
Da vidši starček zmago —
„Tedeum“ prevesél,
Zročivši dušo blago
Gospodu, bo zapel!

Radoslav.

Razgled po svetu.

Hiša za gobove v Kokoriti v Indiji. Ne daleč od „Port of Spain“, glavnega mesta na otoku Trinidadu (sv. Trojice) v zahodnji Indiji, je že pred več leti napravljeno poslopje za gobove, tako imenovana hiša za gobove v Kokoriti. Bolnišnica stoji ob bregu gore, sredi verta, s katerega se razširja lep razgled po zalivu pri Pariji. So pa tri poslopja: eno za gobove može, drugo za gobove žene, in za vertom stoji hiša, v kateri prebivajo usmiljene sestre dominikanskega reda. Za vso napravo skerbé usmiljene sestre. Te so si izvolile nalogo: streči ubogim revežem in so prišle v ta kraj konec sušca 1868. Bilo jih je pet, vse iz reda sv. Katarine Sijenske. Neka pobožna vdova jih je semkaj spremljevala in se tudi posvetila v službo gobovih. Malo mescev pozneje došlo je še čvetero sester in v mescu juniju 1869 jih je bilo že petnajst. Tisti čas je imela hiša 70 gobovih, bili so moški, ženske in otroci. Kako žalosten pogled je bil to za usmiljene sestre pri kohodu, je razvidno iz pisma sestre, katero je pisala svoji višji:

„Gobova bolezen na tanko popisovati se ne dá. Pri nekterih se gobe prijemajo le na rokah, nogah itd.; udje začno zelo otekati in potem polagoma odpadati. Pri družih pokrijejo gobe obličje tako, da človeka ni moč poznati. V začetku bolezní postaja koža pri belih rudečkasta, pri zamurcih pa belkasta. Ostudna prikazen, v kakoršni se bolezen prikaže, so tako imenovane levje

gobe. Imenujejo se zato tako, ker postane bolnikova glava zelo podobna levovi. Nekteri gobovi kmalo pomerjé za vodenico, drugi pa dosežejo v kljub bolezní visoko starost.

O našem prihodu se je bralo na licih gobovih smehljanje veselja in zadovoljnosti. Sedanji višji nadzornik je osodo revežev že zelo zboljšal, ni se mu pa posrečilo tudi sobe za bolnike lepo opraviti. Postelje so brez rjuh in vsa bolnišnica nima ne omare za platnene perte, ne shrambe za živež in hrano. Vse pranje je bilo le izpiranje gnojá, ki se je natekal iz ráu v cunje bolnikov“.

Kar se je imenovalo kapela, je bila strašno umazana sobana, kjer so imeli bolniki postelje in v kateri se je služba Božja obhajala. Perva skerb redovnih sester je bila napraviti pripravno in čedno molitvenico ali sobo za molitev in zročiti svojo majhno redovno hišico v varstvo „Naše ljube Gospé sv. rožnega venca“. Kakošna je bila hiša, ki je bila odločena sestram, se vidi iz zgoraj že omenjenega pisma:

„Ko stopimo v svoje stanovanje, našli smo ga naseljenega z veliko množico černih živalic — miš, katere so nas vsako noč s svojim cvičanjem motile. Ti neprijazni gosti so se pod strešnimi deskami naselili. Zamorci si jih niso upali pregnati, to bi znalo nesrečo napraviti (mislili so si po svoji vraži). Pri tleh so sobe, ki imajo streho za strop, zato živimo prisiljeno skupaj z mišimi. Dozdaj jih še nismo mogli pregnati. Verh tega je pa še brez števila komarjev, mušic in družih merdesov, ki letajo ven in notri, ker so okna brez šip. Deske pada so po perst vaaksebi, da se nam vedno zemlja kaže. Sobe so le z deskami med seboj ločene. Snaženje komaj kaj zaleže, in tako vidite, da tukaj ne gospoduje mehkužno življenje. Vse te nadloge pa niso nič v primeri s telesnimi težavami in siromaštvom, ki nas vedno obdaja. Nesnažnost in revšina v dušnem in telesnem obziru gospoduje čez mero; pa mé se ne bojimo križa, ki nam ga naklada Gospod. Kakor prave sestre sv. Katarine Sijenske sprejemamo „bridko za sladko“ in objemamo križ z ljubeznijo in hvaležnostjo“

Redovne sestre se z veseljem poprijemajo dela in napravljajo v bolnišnici red in lepe šege. Trud več zalega, kot so pričakovale. Nadškof in deželni vladar jih zavoljo reda in snažnosti, ki se je pričela v bolnišnici, lekarnici in shrambi, pri pogostem obiskovanji hvalita. Vse bolj še kakor ta pohvala pa jih veseli vspéh pri bolnikih, kateri ginjeni gledajo, ko jim mile sestre z naj večí ljubeznijo obvezujejo rane, izpirajo otekline itd. To ginjenje pa ni brez sadú. Veliko bolnikov se poboljša in spreoberne. Še celo veliko protestantovskih gobovih mož sklepa prestopiti v Cerkev, ki daje sestram takó junaško serčnost. V praznik sv. Dominika 1868 je prvi protestant očitno rekel svojemu pridigarju, da hoče postati katoličan. Nasledoval ga je še neki drugi.

V praznik Vnebohoda je kerstil dominikanec o. Rafael Pierrez v bolniški kapeli dva Kitajca, enega Indijana in eno Indijanko pri 60 letih. 16. avg. v praznik sv. Hijacinta, je podelil č. g. Ganin deset bolnim prvo sv. Obhajilo in sedemnajsterim sv. birmo.

Kmaló je bila v bolnišnici cela truma spreobernjencev in blažena delavnost sestrá se je razširila tudi med prebivalce bližnje vasi. Bili so to neverni Indijanci in zamorci. Ravno ta čas so se nadjale usmiljene sestra spreobračati tudi revne indijanske otroke. Dominikanec o. Štefan Brosse je napravil šolo, v kateri so imele sestre kmalo 30 otrok. To blago delo pa je obiskala še bridka nadloga.

Konec julija in o začetku avgusta 1869 sta umerla za zlatenico dominikanca Trouche in Mentel. 17. lét je prizanašala ta nevarna bolezen otoku Trinidadu. Zdaj

pa se tako širi, posebno med nunami, ki še niso privajene zraka, da jih je zmed petnajsterih v 20 dneh devet umerlo, med temi tudi prednica Marija Dominika. Vse so umerle z veseljem za Boga in ga hvalile iz celega serca, da jih je poklical v ta misijon. Druzih šest, ki so skoraj po čudežu pri življenji ostale, ne zgubi serčnosti in gorečnosti in se tudi za trenutek ne ustrašijo sklepa, da hočejo streči bolnikom. Iz Francoskega jim je prišlo devet sestrá na pomoč in delo se je zopet z veseljem pričelo, čeravno je v kratkem smert še pokosila dve mladi sestri.

Sedanji čas je v bolnišnici 100 gobovih, redovnih sester pa 13. V letu 1873 je bilo keršenih 18 gobovih mož, 12 gobovih otrók; 12 odraslih Indov in 10 odraslih kreolcev je prejelo prvo sveto Obhajilo. V šoli, ki se je vstanovila za indovske otroke, se jih je 40 do 50 podučevalo.

H koncu naj posnamemo še iz pisma tisto, s čimur je sestra Marija Henrieta, ki je 20. listopada umerla, po angeljevem izročilu svoji prednici naznanila bližnjo smert:

„Naš ljubi Odrešenik me navdaja s tolažilom, da tudi Vam pišem svoj zadni pozdrav. O kako sem hvaležna za to! Znano Vam je, koliko milost, koliko terpljenja, koliko srečo mi je skazoval od čertertka. Morebiti danes, k večemu jutri zjutraj se bo zaznal veliki dan moje ločitve! O mati moja, kako sem srečna! Ravno zdaj sem bila nekoliko pobita zavoljo hudo nevarne bolezni in komaj sem zamogla izreči „Amen, fiat“, t. j. v resnici, naj se zgodi, pri misli, da mi bo morebiti doigo tako bolehati, ko pogledam svoje otekle noge, in te mi pravijo, da se bom kmalo ločila. Ta misel me zopet poterjuje. Od vsih svojih sestrá bom pozdravila naše že v nebesih stanujoče tovaršice. Molite pa Vi za-me, da bom kmalo tam. Z Bogom, preljuba mati. Veselite se nad svojo hčerjo, ki jo je Ženin zvolil in k sebi poklical.“

Tako umerje, kdor opravlja take junaške dela, kakor dominikanarice v Kikoriti.

Zgodovinski spominiki. Preteklo je stoletje, piše o. Broechaert iz Jezusove družbe v poslednjem zvezku „Collection de Précis historiques“, od kar je bil papež Klemen XIV Jezusovo družbo razrešil. 21 rozn. 1773 je podpisal pismo Dominus ac Redemptor, katero se je 16. vel. serpana raznanilo hšam jezuitov v Rimu. Tadanji deržavniki so se bili sklenili z Janzenisti ali „strokatoličani“ tist-ga časa, da bi bili zaterli prave branivce trona in altarja; veselili so se zaradi ustavljanja papeževega; toda ravno v trenutku naj večega veselja je ušla naj bolj razkačenemu med njimi, markizu Pombal-u, beseda: „In vendar bodo prišli nazaj!“ — Pozneje je rodila lažnjiva modrost puntarski duh, kateri ji je lasten, in je storila razvaline, ki so se v Evropi celih 40 let kopičile. Prestole so podirali, vodnike ljudstev morili, kraljestva požigali in podjarmovali, kri je tekla v potokih v mnogih morivnih bitvah, dva papeža sta bila gnana v sužnjost. Klemen XIV, ki je iz slabosti dovolil preganje, je žalosti umerl, in zaklical je: „Compulsus feci!“ (Prisiljen sem storil to.)

Poglavitni preganjavec reda, portugiški minister Pombal, je pa prestal celo verato nesrečnih dogodkov, s kterimi se mu je očitno povračevalo zatiranje, katero si je bil izmislil zoper jezuite. Ravnal je z njimi kakor s puntarji in zaničevavci svetne oblasti; on sam je bil precej po smerti kralja Jožefa I obsojen, da je zaničeval postave in zlorabil oblast. Pravil je, da jezuiti hrepené po zakladih; on sam je bil prepričan ropa, in je bil prisiljen ga obilno poverniti. Pregnal je bil celo starčke in bolnike iz vsih posestev na Portugalskem. Ker je bil k smerti obsojen,

je bil iz milosti poslan v pregnanstvo, in njegovo truplo je ostalo nepokopano; jezuiti so se morali na Portugalsko verniti l. 1834, da so mu skazali zadnjo službo. Omenimo še, da zvit politikar, ki je mislil od jezuitov, da imajo premalo strahu pred kraljevo oblastjo, je to moč ugonobil samovladarstvom (absolutizmom). Jezuite je tožil, češ, da hočejo naselbe ločiti od domovine, in on sam je bil vzrok, da se je zgubila Brazilija in druge dežele, ktere so bile imenitnost in bogastvo Portugalskega. Tak sad je rodilo politično hlinjenje tega preganjavca.

Pogovornimo se k njegovim žertvam. Poglejmo najpred v Fontenbló l. 1813. Po dvoranah te kraljeve palače se večkrat razlegajo veseli slavoklici: danes je tam vse tiho, otožno, kakor v ječi. Fontenbló je bila ječa Pija VII. V tem trenutku pride po velikih stopnicah mož plemenit, živo in resnobno gleda — ta mož je svetovavec in prijatelj papežev, kardinal Pacca. Prišel se je s sv. Očetom posvetovat.

Zvezda Napoleonova je bila že začela bledeti; smel se je napovedovati Napoleonov padeč in rešenje njegovega vzvišenega jetnika. Ti dogodki se dajo najpred viditi. Koliko hudega se mora po tako dolgem preganjanju izbrisati! Ta misel navdaja sivolasega papeža in njegovega zvestega ministra. Med vsimi potrebnimi naredbami se jima je najpred zdelo treba obnoviti Jezusovo družbo. In vendar, kdo sta moža, ki sta pripravljena ta sklep doveršiti? Ne eden ne drug ni bil od jezuitov odgojen. Oba sta živela med nasprotniki slavne družbe. Grof Chiaramonti, pozneje papež Pij VII, je bil v prvi mladosti odgojen v šoli, ki je bila navajena mnenja jezuitov spodbijati. Pacca pripoveduje sam v svojih spominih, da so mu že v rani mladosti hotli vcepiti sovraštvo do Jezusove družbe. Francoskega se je bil naučil iz preklicanih „okrajnih pisem“ Paskal ovih; vadil se je po tem zgledu pisati, in je bil v svojih predsodkih poterjen po študiranju janzenetov Nikola in Arnulda. „Kdo bi bil mogel najpred viditi, piše on sam, da se bo benediktinski mnih, ko je bil postal papež in se umaknil grozovitemu preganjanju, strasnemu nasprotovanju ustavljal, da bi povsod zopet ustanovil Jezusovo družbo, in da bom jez njegov minister v doveršitvi tega velikega sklepa? Bil sem v Rimu pri obeh imenitnih dogodkih, pri razpušitvi reda po Klemenu XIV, in pri njegovem obnovenju po Piju VII. in zamorem razsoditi, kako moč je imel vsaki tih dveh prigodkov. 16. vel. serpana 1773 so rimski prebivalci glasno kazali svoje začudenje in nejevoljo; 7. vel. serpana 1814 je bilo nemogoče popisati veselje in navdušenje, ko se je razglasilo, da se ima red obnoviti. Dovolil sem si to obširno obravnavo, pravi kardinal, da zapustim v svojih spisih preklicanje muenj, ki sem jih morebiti kje drugod postavil zoper ta za Cerkev tako zelo zasluženi red.“

Drobne novice. Gosposka angleška zbornica obravnava neki predlog, da bi se število protestantskih škofij pomnožilo, češ, to bode jez nezmernemu napredovanju katoličanstva. Prazno upanje. Ima pa to poganjanje neko sramotivno svarilo za avstrijsanske liberalce, kteri bi radi število škofij na Dalmatinskem skercili, ne pomnožili! Uni množijo škofije zmote, naši kerčijo škofije resnice. — Na Siciljskem je od leta 1860 liberalizem oskrnil in v posvetno rabo obernal 15 samostanov in 6 cerkev. Nekdanji Saraceni v 9. stoletju niso toliko svetiš razdjali, kolikor novošegni Saraceni v 19. stoletju, pravi „Sicilia catt.“ — Bizmarkov zakonik preklinjavce ali bogokletnike kaznuje z ječo do treh lét. Laški vladni framasoni pa menijo, da očitnega žaljenja veličanstva kraljev vsih kraljev ni treba strahovati!

Tedaj svoboda očitnim naj nesramnišim hudodelnikom zoper Boga! Minister Vigliani je namreč 8. sušca 1875 rekel v laškem senatu: „Preklinjevanje po našem zakoniku ne bo šteto za hudodelstvo.“ Tam se zopet očitno vidi, da odpadli katoličani so brezbozniši od naj brezbozniših krivovercev. Kolikor globokeje kdo pade, toliko huje se pobije. Zato je pa tudi čisto verjetno, da laško stepeno gospodarstvo bode imelo med vsimi naj krajši obstanek. —

Listek za raznoterosti.

Večernice.

Solnce vtone, mrak nastaja,
Bliža se pokojna noč,
Hladni vetrec drevje maja,
Pevke tice zibajač.

Čuj! že s stolpove višine
Se Marije čast glasi,
Don čez hribe in doline
Serca vernikov budi.

Vsem človeštvu glas premili
Večnih je dobrot spomin:
Da ga prišel v sužnji sili
Odrešit je Božji Sin. —

Vse potihne — zvezdic čeda
Razsvitli neba obok,
Serca zdihnbe: O Beseda
Večna! — tvoj raj bom otrok. —

Radoslav.

Iz Ljubljane. Katoliško društvo ima svoj letni občni zbor 4. aprila, t. j. Belo nedeljo ob 6. zvečer. — Dnevni red je: 1. Vvodni govor predsednikov. 2. Sporočilo tajništva. 3. Sporočilo tajnika dobrodelnega odseka. 4. Nasveti ali govori posameznih učov. 5. Volitev odbora in pregledovalcev računa. 6. Konečni govor.

† Gosp. Anton Heidrik, ljubljanski meščan in hišnik, mnogina znani poštenjak, je nagle smerti umerl 19. sušca dopoldne, ko je poprešnji dan še zdrav spoved opravil, in umel je pretep sprevot 21. t. m. Doživel je 79 lét. Bil je poseben prijatelj vsega dobrega, zlasti tudi zavetnik katol. družbe rokodelskih pomočnikov. Bog mu daj večni mir!

Bukvice za sveto leto, obkrajšane po prav dobri knjigi mil. škofa Sekovskega „Abläss und Jubiläum“, pridejo na svitlo v slovenskem jeziku po Veliki noči, kakor se sliši za gotovo.

Zahvala Naši ljubi Gospej presv. Serca. Na vneti vratú bolna gospodičina v Ljubljani na vel. tergu je bila v toliki nevarnosti, da je bil zdravnik nad njo obupal. Spovedal sem jo, obhajati je nisem več mogel, le v sv. olje sem jo djal. Svetoval sem materi boljše hčere, naj se z nekterimi molitvami zateče k „N. li. Gospej presv. Serca.“ Perva dva dni je molila mati, dalje je že hči bila zmožna moliti; četerti dan je bila odstranjena vsa nevarnost. Hvala Bogu in Naši ljubi Gospej presv. Serca!

V Ljubljani, 14. sušca 1875.

J. D.

Birmanje. Milostljivi gosp. knez in škof Lavančinski bodo zakrament sv. bieme delili, in sicer: 30. maja v spodnji Polskavi; 31. maja v slov. Bistrici; 1. junija v Poličanah; 2. junija v Vojniku; 3. junija v Novi cerkvi; 5. junija v Vitanju in 6. junija na Doberni.

V Terstu je po smerti mil. škofa izvoljen za kapi-
telskega vikarija prečast. gospod Jožef Sneider, stoljni
prošt, doktor sv. pisma itd.; za oskerbnika v časnih
rečeh pa častni karonik preč. gosp. dr. Jan. Glavina,
fajm. pri Mariji D. Pomočnici. — Čast. gosp. Jan.
Legat, katehet na c. kr. gornji realki, se je radovoljno
odpovedal tajništvu v škofijski pisarni.

**Javna zahvala sv. Jožefu in „Naši ljubi Gospej pre-
svetega Serca“** izrekam podpisani za zadobljeno zdravje.
Nadlegovan namreč od bolezn, ki bi znala imeti
pomenljive nasledke, sem se obrnil o tej zadevi do
nekega zdravnika. Po desetmesečnem vživanju raznih
zdravil mi je bilo le na videz nekoliko pomagano, po-
tem se je bolezen zopet povernila, hujše kakor od za-
četka. Močno me je peklo v persih, da sem moral
opustiti del navadnih molitev, drugo sem pa stojé ali
sedé molil, ker klečati mi ni bilo mogoče brez hudih
bolečin. Spoznavši v največi stiski, da po zdravniku
mi bo pozno kaj pomagano, sem pribežal k sv. Jožefu,
ter opravljal njemu v čast devetdnevnic, katero sem
združil s „tednom Naše ljube Gospe presv. Serca“ pro-
sivši ju, da bi mi sprosila od Boga ljubo zdravje, ako
je tako Božja volja in moji duši v zveličanje ter sem
tudi obljubil uslišanje prošnje razglasiti po „Danici“ in
Monat-Rosen“ in dati brati eno sv. mašo njima v čast.
In glej! vže med opravljanjem omenjenih pobožnosti
mi je bilo vedno boljše in sedaj mi je do dobrega po-
magano, lahko opravljam zopet svoje navadne molitve
in tudi daljše klečanje mi več nič hudega ne prizadene.
— Vsim pa, kateri imate kaj terpeti, ključem: „Ite ad
Joseph“ in če je Božja volja, vam bo gotovo pomagano.
Terst, 22. sušca 1875. Josip Bolè,
terg. agent. *)

Prelepo žalnico v latinščini ranjemu škofu Legatu
je prinesel teržaški škofijski list. Zložil jo je znani verli
bivši šolski vodja dr. Jan. Lozar. Kolikor vedno bolj
redka je taka izobraženost v naj slavnšem jeziku, toliko
večega čisla so vredni gospodje, kateri so tacih del še
zmožni. Naj pristavimo tukaj konec izverstne elegije,
ki se glasi:

Praesul, eheu! effertur praeclarus Bartholomaeus,
Nostrae deliciae, praesidium atque decus.
Orba parente tuo, Tergesti ecclesia, luges
Nec revocas animos, orba parente tuo!
Grandia cui sancti tot amoris pignora debes,
Tu, cari capitis fervida cura prior!
Ut coelum terra praestantius, ut bona mentis
Longe corporeis nobiliora vigent:
In divinarum pariter discrimine rerum,
Jactura ut gravior, sic graviorque dolor.
Hinc lacrimae erepto fundantur Praesule justae;
Hinc animus tanti sit memor usque viri.
Spe tamen abjecta ne occumbat pectus anhelum,
Ultima Pontificis nos pia verba jubent:
„In Christo vitam, in Cristo concludere mortem,
„In Christo aeterna prosperitate frui:
„Ultra hoc non hominis valent ascendere vota,
„Ultra hoc non homini tendere vota licet.
Ergo ad coelestes pia mens sese erigat arces:
Continuas faciant fervida corda preces:

*) Ni bil moj namen podpisati se s polnim imenom,
dokler nisem bral v zadnji „Danici“, kako da „Narod“ ob-
žaluje, da se (ti) čudeži ne objavljajo s polnim imenom, ker
potem bi se po njegovem mnenju skazali za „švindel“. Je
mar tudi to, kar se je z menoj zgodilo, „švindel“? Če „Na-
rod“ to dokaže, potem sem pripravljen tudi jest nasprotno
dokazati. Pis.

Dona Illi, Omnipotens, requiem sine fine beatam;
Perpetuae lucis luceat ignis Ei!
Credere qui docuit nos ac sperare tuorum
Verborum in fidem, praemia prima ferat.
Semper sancta Tibi cum sancto Antistite verba
Dicemus, cordis quae mala nostra levant:
Seu fortuna cadat tristis, seu laeta recurset,
E manibus, Summe, est excipienda Tuis!
Gloria, Christe, Tibi! quum dulcia gaudia prebes;
Quum diras lacrimas, gloria, Christe, Tibi!

V Piktaviji (Poitiers-u) je 23. sveč. umerl P. Kle-
men Šrader, iz Jezusove družbe, silo učen, pa prav
ponižen in priprost mož. Od l. 1857—1867 je bil pro-
fesor za dogmatiko na dunajskem vseučilišu. Ker mu
vest ni dopustila priseči na temeljne postave, ga je to
zadrževalo poverniti se v svojo službo iz Rima, kamor
je bil zarad posebne učenosti poklican na vesoljni cer-
kveni zbor. Bil je dve leti profesor v Rimski kolegiji
(collegium romanum), dokler ga ni piktavski škof po-
klical v svojo škofijo, kjer je svoje delavno življenje
sklenil.

Iz Belle-Prairie 20. sveč. 1875 piše prečastiti mi-
sijonar gosp. Jož. Buh: Lepo jésen in lepo zimo smo
imeli do Božiča; po Božiču pa vedno burjo in hud mraz
do zdaj; odsihmal upamo boljšega vremena. G. Antona
Grosa-a pričakujemo o Veliki noči iz št.-Vincenca v
Minesoto. Jutri grem na pot, še čez 50 angleških milj
deleč, torej od jutra v terdo noč. Moji misijoni so tako
deleč narazen, torej se mi veliko časa zgubi na potih.

Splačal ga je! Imeniten gospod in vitez nekterih
redov se je neki dan s tim ponašal, da je v pričó ubo-
zega duhovnega pastirja psoval zakrament sv. pokore.
Dobri duhoven je pohlevno poslušal, ko je vitez izpraz-
noval mavho svojih neslanost, milovaje toliko nevednost.
Poslednjič se napihnež oberne naravnost k duhovnu,
menil je blezo pritisniti smertni udarec zakramentu sv.
pokore ter je rekel:

„Jest nikoli ne grem k spovedi, gospod kurat, za
to ne, ker nikoli ne grešim!“

Dobri duhovni pastir pa prav mirno odgovori:

„Gospod vitez, jest poznam samo dvé versti ljudi,
ki nikoli ne grešé: to so tisti, ki nimajo še pameti, in
pa tisti, ki so jo zgubili“. (Eco d. Lit.)

Sveto leto. Lapsi, poenitentes! aDCVrrlte: IVbl-
LaeVM CeLebratVr. P. B.

Pritecite grešni, vsi skesani,
Ko se sveto leto vam naznani!

Duhovske spremembe.

V Ljubljanski škofiji: Č. g. Jan. Demšar, kapl. na
Černem verhu. gre za administratorja v Ledine, kjer
je č. g. fajm. Moric Goslar 19. sušca umerl. (R. I. P.)
Fara je razpisana 23. sušca.

V Teržaški škofiji: Č. g. Blaž Zadnikar je imeno-
van oskerbnik fare sv. Ivana; č. g. Blaž Dekleva gre
za kapelana k sv. Katarini v Pičansko faro; č. g. An-
ton Favento za subsidijarija v Novi grad (Cittanuova).

Darovi prihodnjič.

Pogovori z gg. dopisovalci.

„T. Č.“ pošta Postojna: Blagovolite naznaniti saj vred-
ništvu svoje imé in dom, da se imamo na kaj opirati; brez
tega si ne upamo naznanjati spiska „Pomoč v sili“.